

A TARTALOMBÓL:

A Bolyai-díjas vegyész:

Perczel András

Kémiai Nobel-díj, 2011

Kémiaoktatás

az Eötvös József

Gimnáziumban

és az ELTE Trefort Ágoston

Gyakorlóiskolában

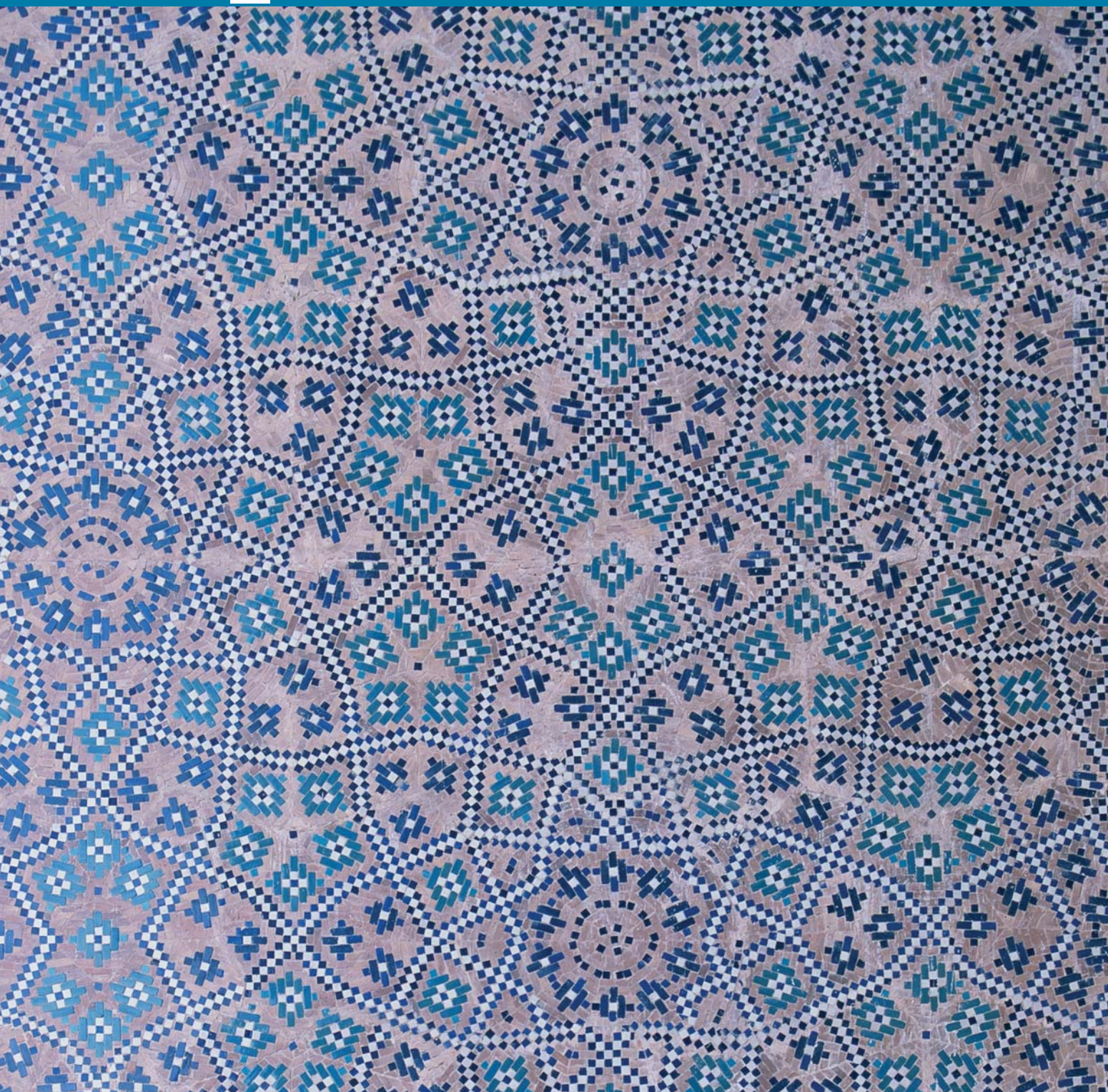

MAGYAR KÉMIKUSOK LAPJA

A MAGYAR KÉMIKUSOK EGYESÜLETE HAVONTA MEGJELENŐ FOLYÓIRATA • LXVI. ÉVFOLYAM • 2011. DECEMBER • ÁRA: 850 FT

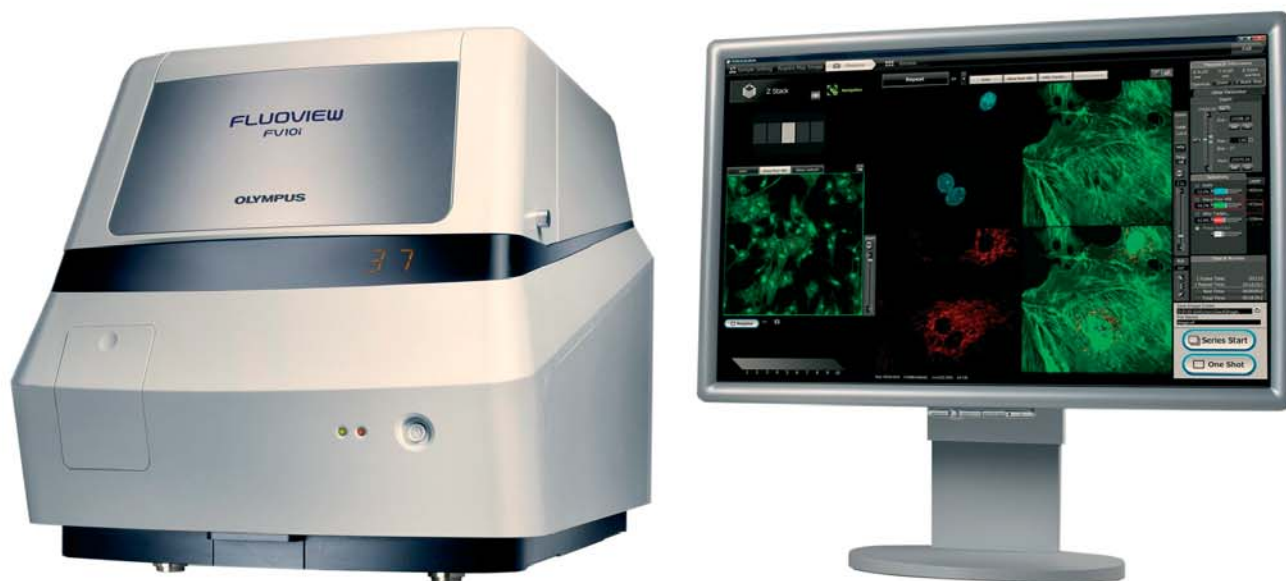

2011 A Kémia Nemzetközi Éve

Innovatív tervezés, minőségi eredmények:

Az Olympus új FLUOVIEW FV10i konfokális mikroszkópja

A FluoView FV10i automatizált konfokális lézerpasztázó mikroszkóp:

- Egyedülállóan kompakt, mobil munkaállomás
- Kiváló konfokális képminőség, egyszerű kezelhetőség
- Automatizált képalkotás teljes motorizációval
- Integrált sötétszoba és rezgéscsillapítás
- Integrált diódalézer platform 4 lézerrel
- Két spektrális és egy átmenőfényű PMT detektor
- Automatikus immerziós folyadék adagolás (víz)

Az Olympus élettudományi, ipari és rutin mikroszkópok kizárólagos képviselője:

UNICAM Magyarország Kft., 1144 Budapest, Kőszeg u. 27.

Telefon: 1-221-5536 • Fax: 1-221-5543

E-mail: unicam@unicam.hu • Web: www.unicam.hu

MAGYAR KÉMIKUSOK LAPJA

HUNGARIAN CHEMICAL JOURNAL

LXVI. évf., 12. szám, 2011. december

A Magyar Kémikusok Egyesületének
– a MTEZS tagjának –
tudományos ismeretterjesztő
folyóirata és hivatalos lapja

Szerkesztőség:

Felelős szerkesztő: KISS TAMÁS
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE
Szerkesztők:
ANDROSITS BEÁTA, BANAI ENDRE,
JANÁKY CSABA, KOVÁCS LAJOS,
LENTE GÁBOR, NAGY GÁBOR,
ZÉKÁNY ANDRÁS
Szerkesztőségi titkár: SÜLI ERIKA

Szerkesztőbizottság:

SZÉPVÖLGYI JÁNOS,
a szerkesztőbizottság elnöke,
[SZEKERES GÁBOR] örökös főszerkesztő,
ANTUS SÁNDOR, BECK MIHÁLY,
BIACS PÉTER, BUZÁS ILONA,
GÁL MIKLÓS, HANCSÓK JENŐ,
[HERMECZ ISTVÁN], JANÁKY CSABA,
JUHÁSZ JENŐNÉ, KALÁSZ HUBA,
KEGLEVICH GYÖRGY, KOVÁCS ATTILA,
KÖRTVÉLYESI ZSOLT,
KÖRTVÉLYESSY GYULA,
LIPTAY GYÖRGY, MIZSEY PÉTER,
MÜLLER TIBOR, NEMES ANDRÁS,
RÁCZ LÁSZLÓ, SZABÓ ILONA,
SZEKENYI IMRE, TÖMPE PÉTER,
ZÉKÁNY ANDRÁS

Kapják az egyesület tagjai és a megrendelők

A szerkesztésért felel: KISS TAMÁS

Szerkesztőség: 1015 Budapest, Hattyú u. 16.

Tel.: 36-1-225-8777, 36-1-201-6883,

fax: 36-1-201-8056

E-mail: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete

Felelős kiadó: ANDROSITS BEÁTA

Nyomdai előkészítés: Planta-2000 Bt.

Nyomás és kötés: Mester Nyomda

Felelős vezető: ANDERLE LAMBERT

Tel./fax: 36-1-455-5050

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete

Az előfizetési díjak befizethetők a CIB Bank

10700024-24764207-51100005 sz.

számlájára „MKL” megjelöléssel

Előfizetési díj egy évre 10 200 Ft

Egy szám ára: 850 Ft. Külföldön terjeszti

a Batthyany Kultur-Press Kft.,

H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.

1251 Budapest, Postafiók 30.

Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:

SÜLI ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,

1015 Budapest, Hattyú u. 16. Tel.: 36-1-201-6883,

fax: 36-1-201-8056, e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális számaink tartalma,

az összefoglalók és egyesületi híreink,

illetve archivált számaink honlapunkon

(www.mkl.mke.org.hu) olvashatók

Index: 25 541

HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)

HU ISSN 1588-1199 (online)

A lap megjelenését a Nemzeti Kulturális Alap
támogatja

Nemzeti
Kulturális
Alap

Nagy örömmre szolgál, hogy én ajánlhatom Önöknek az MKL évzáró számát. A folyóirat idei decemberi száma egyben a kémikus társadalom számára ünnepi évnek, a Kémia Nemzetközi Évének a záró száma. Az év folyamán számos rendezvényen volt alkalmunk bemutatni és népszerűsíteni tudományterületünk eredményeit, mind szakmai, mind szélesebb körben a gyerekektől az érdeklődő felnőtt korosztályig. Decembert különleges hónapnak tartjuk számom nemcsak évzáró volta miatt, hanem családi és baráti ünnepei miatt is.

A Perczel András Bolyai-díjas kémikussal folytatott különleges hangulatú karácsonyi beszélgetésből szakmai életútja mellett megtudhatjuk azt is, hogy milyen híres történelmi család leszármazottja.

Ez az év sem múlt el Nobel-díj nélkül. A 2011-es kémiai Nobel-díjjal vezető út bemutatása ezúttal is megerősítheti bennünk, hogy jó elképzelés, kitartás és persze szerencse vezet a legnagyobb elismerésig.

A hétköznapi kutatást segítő informatikai adatrögzítő és tároló fejlesztéséről adnak hírt a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. munkatársai. A Szegedi Tudományegyetem munkatársai közleményéből megtudhatjuk, hogy milyen matematikai problémák merülhetnek fel és milyen lehetőségek adódnak a kémia körébe tartozó paraméterbecslési feladatok megoldására.

A kémiaoktatás két kiváló műhelyében folyó munkát és a nemzetközileg is elismert eredményeket mutatja be a budapesti Eötvös József Gimnáziumról és az ELTE Trefort Ágoston Gyakorlóiskoláról szóló összeállítás. Az egyik szerző, Dancsó Éva nemrég vette át a Richter Gedeon Alapítvány Magyar Kémia Oktatásért díját.

A decemberi szám széles kínálatot nyújt a közelgő ünnepi szünetekben való kellemes időtöltéshez, olvasáshoz.

A karácsonyi időszakban szánjunk néhány percet kémikus társadalmunk azon tagjaira való emlékezésre is, akik sajnálatos módon idő előtt távoztak el közülünk a közelmúltban.

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy a 104 éves Egyesület első női elnöke lehetek és hogy elnökké választásomra 2011-ben, a Kémia Nemzetközi Évében kerülhettem sor.

A megújult vezetőség tagjaival azon dolgozunk, hogy az MKE öregbítendő értékeinek megőrzése mellett, az új kihívásoknak való megfelelés érdekében, olyan stratégiát valósítsunk meg, amely elősegíti és hosszú távon biztosítja az Egyesület megkerülhetetlen szerepét a kémikus társadalom képviseletében.

A magam és a Magyar Kémikusok Egyesülete vezetősége nevében kívánok valamennyi olvasónknak békés, boldog karácsonyi ünnepeket és egészségesben gazdag sikeres új esztendőt!

Simonné Dr. Sarkadi Livia

Simonné Dr. Sarkadi Livia
az MKE elnöke

TARTALOM

VEGYIPAR ÉS KÉMIATUDOMÁNY

Karácsonyi beszélgetés Perczel András Bolyai-díjas kémikussal 374

Hargittai István: A kvázikristály többé már nem kvázi...

A 2011-es kémiai Nobel-díj 376

Balogh György Tibor, Könczöl Árpád, Sándor Márk: Új megoldások az eredeti gyógyszerkutatás szintézistámogató analitikájában 378

Barna Dóra, Gyevi-Nagy László, Tasi Gyula: Linearizálni vagy nem linearizálni: paraméterek hibaterjedésének analitikus és numerikus számítása 383

A KÉMIA KIVÁLÓSÁGAI

Dancsó Éva: Kémiaoktatás a Reáltanoda utcában 389

Kutrovácz László, Schróth Ágnes: ELTE Trefort Ágoston Gyakorlóiskola 392

VEGYÉSZLELETEK

Lente Gábor rovata 396

MEGEMLEKEZÉS (Hermecz Istvánra, József Gáborra, Nyitrai Józsefre, Gorondy Novák Zsuzsára, Eötvös-kollégista kémikusokra emlékezünk) 398

A HÓNAP HÍREI 401

Peter J. Lu, szíveskedjék

© Peter J. Lu

Címlap:

Ötös, tízes
szimmetria
Abdullah kán
buharai
medreszéjének falán

Lásd még:

Peter J. Lu,
Paul J. Steinhart,
Decagonal
and Quasi-Crystalline
Tilings in Medieval
Islamic Architecture,
Science
(2007) 315, 1106.